

ORGANIZAȚII NEGUVERNAMENTALE

Newsletter Transparency International România

NR. 2 - IAN 2015

În numărul acesta:

Tipuri de organizații neguvernamentale P.1

Legislația sub lupă P.2

10 recomandări pentru elaborarea unui cod etic P.3

Evenimente și oportunități P.4

“Societatea civilă liberă și independentă este o fundație pentru o guvernare sănătoasă și receptivă”

(Ban Ki-moon, Secretarul General al Națiunilor Unite)

Organizațiile neguvernamentale (ONG) nu sunt parte a unui guvern, nici o afacere convențională pentru profit. Sunt înființate de obicei de către cetățenii de rând, însă pot fi finanțate și de către guverne, fundații sau întreprinderi. Unele evită în întregime finanțarea formală și sunt susținute în majoritate de către voluntari. ONG-urile sunt un grup de organizații extrem de diverse, angajate într-o gamă largă de activități și iau forme diferite în funcție de partea lumii în care sunt localizate. Unele pot avea statut de organizație caritabilă, în timp ce altele pot fi înregistrate pentru scutirea de impozit, bazată pe recunoașterea faptului că au scopuri sociale sau pot fi fronturi pentru diverse grupuri de interese politice, religioase sau de altă natură.

Deși opinia publică tratează toate organizațiile neguvernamentale la fel, ele pot fi de fapt încadrate în mai multe tipuri, în funcție de orientare sau de nivelul la care își desfășoară activitățile.

Orientare

Caritate - Un efort de sus în jos, cu foarte puțină participare din partea beneficiarilor. Sunt incluse ONG-uri cu activități îndreptate spre ajutarea persoanelor sărace.

Servicii - ONG-uri cu activități precum furnizarea de servicii de sănătate, de planificare familială sau de învățământ. Programul este conceput de către organizații, iar beneficiarii sunt așteptați să participe la punerea programului în aplicare și să primească serviciile oferite.

Participare - Proiecte de auto-ajutor, unde beneficiarii locali sunt implicați în punerea în aplicare a unui proiect pentru care își aduc contribuția prin sume de bani, instrumente, terenuri, materiale, forță de muncă etc.

Împuternicire - Ajutarea oamenilor săraci să dezvolte o înțelegere mai clară a factorilor sociali, politici și economici care le afectează viața și să își consolideze gradul de conștientizare al propriului lor potențial de a-și controla viața.

Nivelul de desfășurare a activității

Organizațiile comunitare provin din inițiative proprii ale cetățenilor și sunt responsabile pentru creșterea gradului de conștientizare al oamenilor săraci din mediul urban, ajutându-i să își înțeleagă drepturile în ceea ce privește accesarea serviciilor de care au nevoie.

Organizațiile la nivel de oraș includ camerele de comerț și industrie; coalițiile de afaceri, grupuri etnice sau de învățământ, precum și asociațiile de organizații comunitare.

ONG-urile naționale includ organizații precum Crucea Roșie, asociațiile profesionale, fundații etc. Unele au sucursale de stat și municipale și acordă sprijin ONG-urilor locale.

ONG-urile internaționale variază de la agenții seculare, cum ar fi Fundația Ducere și „Salvați Copiii”, Oxfam, CARE, Fundația Ford și Fundația Rockefeller, la grupuri motivate religios. Ele pot fi responsabile de finanțarea de ONG-uri locale, instituții și proiecte, precum și de implementarea de proiecte.

Legislația sub lupă

Proiectul de lege privind economia socială - un act normativ controversat

Proiectul de lege privind economia socială se află încă în dezbaterile Parlamentului, la mai bine de un an de la înregistrare, deși a fost inclus în lista de priorități legislative pentru anul 2014.

Acest proiect urmărește în principal definirea și reglementarea domeniului economiei sociale; definirea termenilor de întreprindere socială, respectiv întreprindere socială de inserție; înființarea unui Registru unic de evidență a întreprinderilor sociale și acordarea de atestate în domeniul economiei sociale instituțiilor care activează în acest domeniu; stabilirea categoriilor de persoane care fac parte din grupul vulnerabil.

Guvernul, în calitate de inițiator, a aprobat documentul în ședința din 11 decembrie 2013 și l-a transmis către Parlament pentru dezbateră și aprobare. De Senat a trecut prin adoptare tacită în luna iunie 2014. În prezent, proiectul se află la Camera Deputaților, însă toate termenele stabilite pentru depunerea amendamentelor și a raportului au fost deja depășite.

Întârzierea dezbaterilor din Parlament se adaugă altor tergiversări, dacă ținem cont de faptul că încă din anul 2010 au fost purtate discuții pe acest subiect între reprezentanții Ministerului Muncii și organizații care activează în sfera economiei sociale. Mulți dintre participanții la consultări s-au declarat dezamăgiți de varianta de proiect elaborată de guvern. Coaliția pentru Economia Socială (care reunește mai multe organizații ale societății civile și parteneri sociali), a propus o serie de amendamente, pe care le-a transmis atât către Ministerul Muncii cât și către Parlament. De exemplu, Coaliția propune introducerea unor criterii specifice pe baza cărora o organizație ar putea fi atestată ca întreprindere socială, criterii care lipsesc în proiectul guvernului.

Criteriile propuse pentru întreprinderile sociale sunt următoarele:

- a) acționează în scop social și/sau în interesul general al comunității;
- b) alocă minim 90 % din profitul realizat scopului social și rezervei statutare;
- c) se obligă să transmită bunurile rămase în urma lichidării către una sau mai multe întreprinderi sociale;
- d) aplică principiul echității sociale față de angajați, asigurând nivele de salarizare echitabile.

De asemenea, o altă propunere de amendament se referă la constituirea unei Comisii Naționale pentru Economia Socială, ca organism de colaborare și coordonare în domeniul economiei sociale. Comisia ar urma să aibă 12 membri, dintre care șase reprezentanți ai Guvernului și șase membri din partea entităților economiei sociale reprezentative la nivel național.

Surse: www.cdep.ro, www.ies.org.ro

Știați că...

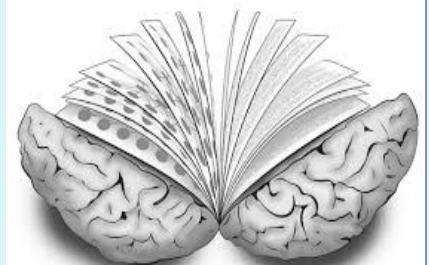
În România sunt 67.000 de organizații neguvernamentale înregistrate, cu peste 110.000 de angajați, la nivelul anului 2012, potrivit datelor din Carta Albă a sectorului ONG din România (FDSC).

În Marea Britanie sunt peste 162.000 astfel de organizații, în timp ce în SUA activează 1,5 milioane de ONG-uri.

Educația este domeniul principal de activitate al ONG-urilor din România. Cu toate că numai 7,5% dintre organizațiile neguvernamentale activează în domeniul educației, aceasta reprezintă 19,03% din forța de muncă angajată în sectorul ONG.

Trei regiuni concentrează 58% din totalul organizațiilor non-guvernamentale din România: București – Ilfov (22% din total), în centru și nord-vest (câte 18% din numărul total).

(Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile)

GUIDELINES

10 RECOMANDĂRI PENTRU ELABORAREA UNUI COD ETIC FUNCȚIONAL ȘI PRACTIC

Un cod etic funcțional este un instrument esențial pentru buna funcționare a unei organizații integre. În același timp însă, un cod etic pur formal, cu care echipa nu se identifică și pe care nu îl pune în aplicare este uneori mai dăunător decât absența unui astfel de document. Acesta însuși idee că etica și integritatea nu reprezintă în organizația lor mai mult decât niște vorbe scrise pe o foaie.

1. Înaintea elaborării codului etic, trebuie **identificate principalele valori împărtășite și prețuite de echipă.**
2. Pentru o mai ușoară acceptare a prevederilor codului etic, **echipa trebuie consultată** cu deschidere cu privire la modul în care văd transpunerea propriilor valori în practică.
3. Un cod etic funcțional trebuie **să reunească atât valorile comune ale echipei cât și pe cele strategice ale organizației**, începând cu enunțarea acestora.
4. **Înțelesul fiecăreia din valorile și principiile** cuprinse în cadrul codului etic **trebuie definit în mod clar**, deoarece chiar și cele mai comune concepte pot avea multe accepțiuni diferite.
5. **Prevederile codului etic trebuie să derive din valorile și principiile enunțate**, răspunzând la întrebarea: "prin ce tipuri de comportament este ilustrat principiul X?"
6. Este recomandabil ca **prevederile codului etic să fie formulate la modul pozitiv** mai degrabă decât negativ, pentru o asimilare mai ușoară.
7. **Gradul de generalitate al codului etic trebuie să fie mai mare decât al unui cod de proceduri** sau al unui Regulament de Ordine interioară, însă nu atât de mare încât să nu fie utilizabil în activitatea de zi cu zi a echipei.
8. După elaborarea lui, codul etic trebuie să fie **prezentat și explicat echipei**, solicitându-se (și ținându-se cont de) feedback-ul lor cu privire la acesta. De asemenea, **toți noii angajați trebuie să fie familiarizați cu prevederile lui.**
9. Codul etic este un instrument viu, care se dezvoltă o dată cu organizația: acesta **trebuie revizuit periodic**, pentru a corespunde inevitabilelor necesități și probleme care apar în timp.
10. Codul etic în sine este un instrument inutil în absența unei persoane sau a unei structuri (responsabil de etică, departament/comisie de etică etc.) desemnate **să monitorizeze respectarea lui și să semnaleze potențialele abateri.**

Știați că

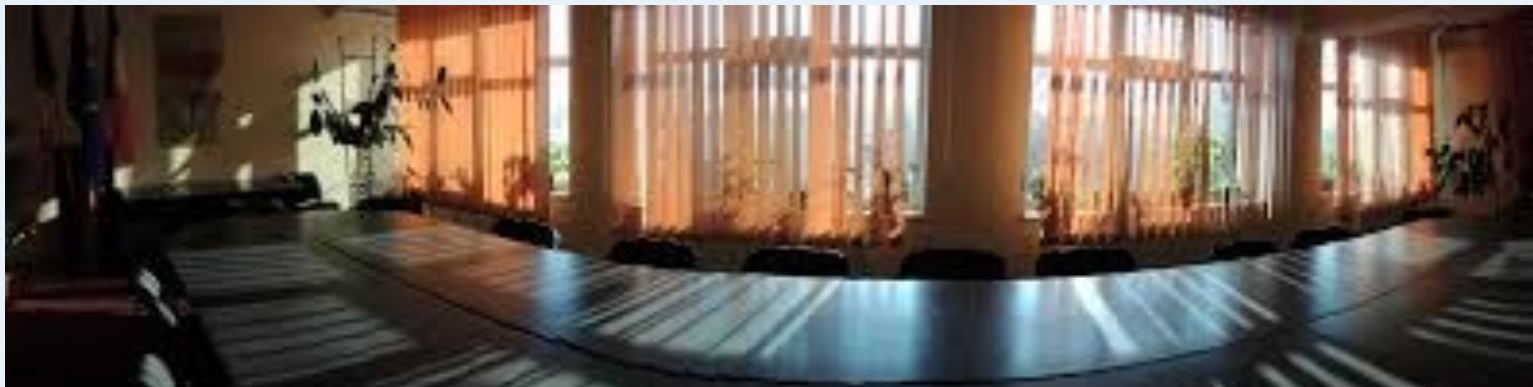
67% dintre organizațiile care accesează fonduri UE sunt organizate la nivel național sau sub-național, în timp ce numai 26% dintre ele sunt reprezentate la nivel internațional. Cu toate acestea, organizațiile la nivelul Uniunii primesc finanțări mai mari.

Uniunea Europeană a oferit, pe exercițiul bugetar 2003-2007, un suport financiar către 1.146 organizații reprezentând societatea civilă. În medie, Suma alocată a fost în medie de 79.240 euro, cu un minim de 612 euro și un maxim de 5 milioane de euro.

Categoria care primește cel mai consistent sprijin financiar din partea UE o reprezintă grupurile de tineri și cele studențești, 20,42% dintre cele înregistrate primind fonduri. A doua categorie este reprezentată de organizațiile culturale (muzică, artă, limbi) cu 16,3% iar locul trei este ocupat de organizațiile care au ca domeniu de activitate cetățenia, democrația și educația civică cu un procentaj de 8%.

(Following the Money: EU Funding of Civil Society Organizations)

Conferința BISMUN ediția 2015 , cu tema “World Peace: Modern Day Illusion or Realistic Possibility”

Bucharest Internațional Student Model United Nations este o simulare academică a mai multor comitete ale Organizației Națiunilor Unite aflată la cea de-a 7-a ediție și organizată de către Asociația Tineretului ONU din România.

Tema aleasă pentru ediția din 2015 a conferinței este “World Peace: Modern Day Illusion or Realistic Possibility”.

Principalele obiective ale Conferinței BISMUN 2015 sunt de a încuraja participarea democratică, de a crește gradul de conștientizare a rolului ONU, de a informa tinerii asupra mecanismelor de decizie ale ONU, de a promova multiculturalismul și lupta împotriva discriminării, de a promova sentimentele de solidaritate și toleranță, de a dezvolta încrederea și înțelegerea reciprocă între tinerii din toate țările. Evenimentul va avea loc între 25 și 30 martie 2015 la Palatul Parlamentului și va aduce împreună peste 200 de tineri din toate colțurile lumii.

~~~~~

TaxEU Forum, dezbateri despre modificările preconizate în domeniul fiscal pentru perioada 2015-2016

Cea de-a noua ediție TaxEU Forum, cel mai important eveniment local de taxe și fiscalitate, va fi organizată la București împreună cu cele mai importante companii de consultanță fiscală din România. Evenimentul va avea loc în perioada 12-13 februarie 2015 la Crowne Plaza Hotel, București, și va examina impactul modificărilor preconizate în domeniul fiscal pentru perioada 2015-2016.

~~~~~

Gala Națională Excelenței în Asistența Socială

Gala Națională a Excelenței în Asistența Socială Ediția a II-a 2015 va fi celebrată în data de 17 martie 2015, în contextul Zilei Mondiale a Asistenței Sociale. Evenimentul va avea loc la Ateneul Român din București.

Obiectivul galei este de a recompensa și de a pune în valoare asistenții sociali care au contribuit în 2014 la rezolvarea problemelor sociale, precum și de a recunoaște contribuția celor care au participat la dezvoltarea asistenței sociale și au promovat profesia de asistent social în anul 2014.

Surse imagini: Vlado/FreedigitalPhotos.net/ID: 100237856;
Stuart Miles/FreedigitalPhotos.net/ID:100259527 .

Știați că

Numărul de proteste înregistrat la nivel mondial s-a dublat în anul 2013 față de anul 2010. Peste 40% din evenimentele monitorizate s-au organizat împotriva sistemelor politice, protestând împotriva corupției, solicitând democrație, dreptate și transparență.

În intervalul 2006-2013, s-au raportat 70 de proteste globale cu solicitări de tip inter-regional, însă 9 din 10 proteste organizate sunt îndreptate împotriva guvernelor.

Adresa poștala:

Bd. Nicolae Bălcescu, nr 21, et 2, Sector 1,
București, cod 010044 - ROMANIA
tel: +4 031 6606 000 / +4 021 317 71 70
fax: +4 031 6606 006 / +4 021 317 71 72
email: office@transparency.org.ro
<http://www.transparency.org.ro/>